

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับและไม่ยอมรับนวัตกรรมของชาวนา : ศึกษากรณีจังหวัดปัตตานี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดการยอมรับและไม่ยอมรับนวัตกรรมของชาวนาภาคใต้ และเพื่อต้องการทราบว่าปัจจัยสภาพเศรษฐกิจสังคม ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร และปัจจัยสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน แต่ละปัจจัย อธิบายการยอมรับนวัตกรรมของชาวนาได้มากน้อยเพียงใด

แนวคิดเชิงทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษาคือ แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมและกระบวนการยอมรับนวัตกรรม (Innovation and it's adoption process)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ชาวนาในเขตชนบทของ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวน 120 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามจุดมุ่งหมาย และการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มธรรมดา การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม และใช้การสังเกตการณ์ ประกอบ

ผลการศึกษา ปรากฏว่า ชาวนามีระดับการยอมรับนวัตกรรมใกล้เคียงกัน โดยผู้ยอมรับมีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67 และผู้ไม่ยอมรับจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 และปัจจัยที่อธิบายการยอมรับ และไม่ยอมรับนวัตกรรมของชาวนาได้คือ ศาสนา ขนาดที่นา วัตถุประสงค์ในการทำนา ระดับความทันสมัย และการติดตามข่าวสาร โดยพบว่า ปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยการติดตามข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมมากที่สุด

อนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ได้เพิ่มปัจจัยที่ยังไม่มีผู้ศึกษามาก่อนเข้ามาด้วย 3 ปัจจัยคือ ศาสนา วัตถุประสงค์ในการทำนา และการตัดสินใจ ผลปรากฏว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ศาสนา และวัตถุประสงค์ในการทำนา กล่าวได้ว่า ผลที่ได้นี้เป็นข้อค้นพบใหม่ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้